Norsk institutt for luftforskning
Norwegian Institute for Air Research

Deres ref./*Your ref.*: 16/2919

Vår ref./*Our ref.*:

Kjeller,

NILUs høringssvar, Rapport fra ekspertutvalg for Grønn konkurransekraft

NILU – Norsk institutt for luftforskning takker for invitasjonen til å gi høringsuttalelse til rapporten fra regjeringens ekspertutvalg for Grønn konkurransekraft. Vi synes at rapporten er god og klar og har følgende kommentarer og innspill til rapporten:

- Målrettet forskning og utdanning (side 35)
  For forskningsmiljøene er langsiktighet og forutsigbarhet en forutsetning for å kunne utføre forskning med høy kvalitet i den internasjonale forskningsfronten. Langtidsplanen for forskning er et viktig grep for å oppnå dette og NILU støtter ekspertutvalget anbefaling om at langtidsplanen må følges opp.

  NILU har «Samfunnsnytte» som en av våre verdier og det oppnår vi ved å utføre forskning innenfor våre prioriterte fagområder, som i stor grad dekker kunnskapsutviklingsbehov i norsk og internasjonal miljøforvaltning. Forskningsresultatene gjøres raskt tilgjengelige for samfunnet ved at vi tilbyr tjenester basert på resultatene og ved vitenskapelig publisering. Vi synes på bakgrunn av dette, at produktivitetskommisjonens prioritering av grunnforskning er vanskelig å forstå og støtter sterkt ekspertutvalget konklusjon om at forskningsaktiviteten i større grad må innrettes mot samfunnsutfordringer som skal løses.

  For å forbedre grønn konkurransekraft i Norge, er det avgjørende at det legges stor vekt på viktige miljøaspekter. Klimaproblemet er en viktig del av dette, men det vil være avgjørende at også andre forurensningsbaserte problemer inkluderes. NILU mener at ekspertutvalgets anbefaling om «Tettere kobling mellom næringspolitikk, forskningspolitikk og klimapolitikk» må utvides til «Tettere kobling mellom næringspolitikk, forskningspolitikk og miljøpolitikk». Ekspertutvalget anbefaler videre at «Forskning må vris fra det fossile til det grønne» og også her må andre miljøaspekter inkluderes, i tillegg til klimahensyn.

  NILU støtter anbefalingen om bedre insentiver for kommersialisering for forskningsmiljøene (universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter). Vi vil påpeke at et viktig ledd i dette vil være å sikre at en større del av verdiskapningen ved kommersialiseringen kommer forskningsmiljøene til gode (se også nedenfor).

- Risikokapital er en forutsetning (side 40)
  NILU støtter rapportens anbefaling om å styrke tilgangen på venturekapital i Norge. Vi har arbeidet i en årrekke med innovasjon basert på vår forskning. NILUs erfaring er at for å fremme innovasjonsarbeidet i norske forskningsmiljøer må virkemidlene i tillegg utformes slik at forskningsmiljøene sikres en større del av verdiskapningen.

NILU – Norsk institutt for luftforskning
Hovedkontor/Main Office:
PO Box 100, NO-2027 KJELLER, Norway
Tlf./Phone: +47 63 89 80 00/Fax: +47 63 89 80 50

NILU – Norsk institutt for luftforskning
Framsenteret / The Fram Centre,
PO Box 6606 Langnes, NO-9296 TROMSØ, Norway
Tlf./Phone: +47 77 75 03 75

E-mail: nilu@nilu.no
Internet: www.nilu.no
Bank: 5102.05.19030
Foretaksnr./Enterprise no. 941705561

- Aktive offentlige anskaffelser stimulerer grønn konkurransekraft (Side 43)
  Offentlig sektor i Norge gjør innkjøp for omtrent 460 milliarder kroner hvert år. NILU mener at det er stort behov for å bevisstgjøre offentlig sektor om muligheten for å styrke norsk innovasjon og redusere miljø- og klimakonsekvenser ved å innrette innkjøpene på en riktigere måte. Det er helt avgjørende at innkjøpsprosessene i offentlig sektor harmoniseres og koordineres og, så langt det er mulig, legges opp slik at leverandørene gis rom til innovasjon og miljøvurderinger som del av leveransen. Dette vil medføre en viss risiko, men risikoen mer enn oppveies av gevinsten ved innovasjonene og miljøvurderingene.

- Fremtidens økonomi er sirkulær (side 45)
  NILU arbeider med livsløpsanalyser. Det er tydelig at det globalt er i ferd med å bli knapphet på noen materialer. NILU støtter konklusjonen om at styrket grønn konkurransekraft forutsetter at materialgjenvinning blir så fullstendig som mulig.

- Bærekraftig forbruk og bevisste forbrukere (side 47)
  Det grønne skiftet vil medføre at produksjon og forbruk må bli mer bærekraftig og dermed at helse- og miljøkonsekvenser må få en mye større rolle i planleggings- og godkjenningsprosesser. Forbrukerne må få informasjon om produktene som setter dem i stand til å gjøre riktige valg. Det er store kunnskapsmangler når det gjelder konsekvenser for miljøet og samfunnet av at det stadig innføres nye kjemiske forbindelser i prosesser og produkter. Forskning og kunnskapsinnhenting på dette området må fokuseres sterkt i årene framover.

- Utslippsfri og effektiv transport (side 53)
  NILU støtter rapportens fokus på grønne transportløsninger i byområder for å redusere klimagassutslipp. Vi vil påpeke at det er avgjørende at de grønne løsningene inkluderer alle miljøaspekter i byutviklingen slik at det ikke skapes problemer som for eksempel lokal luftforurensning.

- Side 60: Sektoranbefaling
  NILU har i mange år arbeidet med forurensningsproblemer rundt prosessindustrianlegg og støtter anbefalingen om å etablere en prosess for å oppnå null utslipp fra prosessindustrien innen 2015. Vi mener også at det er riktig å videreføre den nasjonale CCS-satsingen.

- Bærekraftige og effektive bygg (side 71)
  Rapporten fokuserer på viktigheten av helhetlige livsløpsvurderinger av byggenes miljøpåvirkning. NILU vil påpeke at fokus på et godt innemiljø i bygg er en helt nødvendig forutsetning for grønn konkurransekraft i byggenæringen. Dersom et bygg skal betegnes som grønt, må påvirkning på både det ytre og indre miljøet være vurdert og redusert så langt som mulig. Det må derfor uttrykkes tydelig at byggebransjen må fokusere på godt innemiljø i bygg for å styrke sin grønne konkurransekraft.

- Marine næringer har stort vekstpotensial (side 81)
  For at norsk marin næring skal kunne utnytte sitt potensial fullt ut, mener NILU at det er en forutsetning at verdikjedene i næringen er basert på forskning av høy kvalitet. NILU støtter anbefalingen om dette.

Vennlig hilsen

Ole-Anders Braathen
Viseadministrerende direktør